

Slovenská hypertenziologická spoločnosť SLS

Zápisnica č. 10 / 2016-2020 zo zasadnutia výboru a dozornej rady SHS 15. a 16. novembra 2019, Štrbské Pleso

Prezencia:

Prítomní členovia výboru:

MUDr. Katarína Beňová, PhD., doc. MUDr. Štefan Farský, CSc., doc. MUDr. Slavomíra Filipová, CSc., FESC., prof. MUDr. Ľudovít Gašpar, CSc., doc. MUDr. Ján Lietava, CSc., MBA, MUDr. Emília Pastrnáková, doc. MUDr. Jana Sirotiaková, PhD., MUDr. Vladimír Spišák, doc. MUDr. Marian Sninčák, CSc., MUDr. Anna Vachulová, PhD.

Neprítomní členovia výboru - ospravedlnení:

MUDr. Dana Škultétyová, PhD., FESC.

Prítomní členovia dozornej rady:

MUDr. Viera Kosmálová, PhD., MUDr. Monika Kulinová, MUDr. Peter Letavay, MBA

Program:

1. Kontrola uznesení (podľa Zápisnice č. 9 zo dňa 4. apríla 2019, Jasná)
2. Príprava programu 35. Kongresu SHS a Konferencie PSPK SKS 12.-14. marca 2020, Bratislava
3. Účasť na ESH Kongrese, Glasgow, jún 2020
4. Časopis Cardiology Letters a SHS
5. ESH letná škola hypertenzie 2020 – kandidátka pre účastníkov
6. Problematika ESH/ESC/SHS Odporúčaní 2018 a pripravovaných odborných usmernení MZ SR o artériovej hypertenzii
7. Rôzne

Zasadnutie prebiehalo 15. 11. večer a 16. 11. 2019 doobeda. Otvorila a viedla ho prezidentka výboru doc. Filipová.

Ad 1)

- Výbor hodnotí uznesenia zo zasadnutia 4. apríla 2019 ako splnené.
- 34. Kongres SHS a Konferencia PSPK SKS v Jasnej (apríl 2019) bolo úspešné podujatie. Viaceré nové prvky v programe boli dobre vnímané (večerné diskusie, jednoplenárnosť podujatia, súťaž o najlepšiu originálne prezentovanú prácu).
- Prof. Gašpar informoval o splnení úlohy – o napísaní príspevku o SHS do publikácie História Slovenskej lekárskej spoločnosti k 50. Výročiu založenia. Za SHS pripravili text spolu s prezidentkou spoločnosti. Snažili sa prehľadne a reprezentatívne zhodnotiť históriu SHS a príspevok našich členov do odborného života SLS a medicínskej verejnosti. Originálny výtlačok publikácie bol na výbore k dispozícii.

Ad 2)

- I. informácia vyšla tlačou už v septembri 2019 a bola rozposlaná všetkým členom SHS. Je uverejnená aj na web stránke SHS. Anglická verzia I. informácie bola rozposlaná viacerým spolupracujúcim spoločnostiam v Európe. Prihlasovacia stránka na aktívnu účasť je otvorená od 16. 9. 2019, posledný termín pre prihlásenie abstraktov je 29. 11. 2019.
- Kongres bude opäť jednoplenárny, preto si príprava programu bude vyžadovať racionálny výber programových blokov, so zameraním nie na kvantitu, ale na kvalitu.
- Výbor prerokoval už poslané návrhy blokov a prediskutoval množstvo ďalších **návrhov tém blokov**, vhodných do programu:
 - (1) Prijme 60 minútové bloky spolupracujúcich spoločností, ktoré prejavili záujem o účasť: blok Českej spoločnosti pre hypertenziu (60 min), blok Maďarskej hypertenziologickej spoločnosti (60 min) a blok Slovenskej spoločnosti všeobecných a praktických lekárov (60 min). Zodp. za kontakt s uvedenými spoločnosťami a zostavenie programu je doc. Filipová.

- (2) Zaradenie ďalšieho ročníka Memoriálu doc. Evy Čižmárovej – zodp. za zabezpečenie je dr. Vachulová. Základná téma bude: hypertenzia a onkológia. Plánovaní prednášajúci: doc. Mladosičová (LFUK), prim. Kolenová (detský onkológ), dr. Bučeková (NÚSCH).
- (3) V tejto súvislosti (onkológia a hypertenzia) prišiel návrh osloviť prof. Linhartu alebo prof. Filipovského na prednášku antihypertenzívna liečba a onkologické ochorenia. Skontaktuje sa - doc. Filipová.
- (4) Viacerí členovia výboru sa vyslovili za opakované pozvanie prof. MUDr. Cyrila Hoschla, DrSc. Doc. Filipová sa skontaktuje s profesorom a dohodne možnosť jeho účasti a následne v pozitívnom prípade tému prednášky (navrhovaný okruh: KV ochorenia a depresívny syndróm).
- (5) Blok pozvaných zahraničných prednášateľov: pozvanie už prijal a prednášku prisľúbil prof. Peter Nilsson (Švédsko). Ponúkol na výber z 2 tém – „Control of risk factors in diabetes and pre-diabetes“ a „What can we do in extreme phenotypes in cardiometabolic diseases?“ Doc. Farský navrhol, aby prof. Nilsson odprednášal obe témy. Nakoľko je to nezvyčajná požiadavka, doc. Filipová to najskôr prediskutuje e-mailovo s hosťom. Ďalší potencionálni prednášatelia v tomto bloku: prof. Bruno Watschinger (Rakúsko) a predstaviteľ SKS - prezident dr. Hlivák alebo prof. Hatala. Blok bude v anglickom jazyku. Zodpovedná za prípravu doc. Filipová.
- (6) Blok „Syndróm spánkového apnoe“ – návrh: prim. Muczka, prof. Kára (Brno), ktorý navrhol ešte ďalšieho spolupracovníka zo svojho tímu. Zodp. za zorganizovanie bloku – prof. Gašpar.
- (7) Návrh bloku s interaktívnou diskusiou :“Hypertonik má problém.... s depresiou (dr. Beňová), s hyperurikémiou (dr. Spišiak), s vertebrogénnymi bolesťami a cefaleou, prípadne neuropatiou (dr. Kováčik, neurológ, Lipt. Mikuláš alebo Dr. Milan Grófik, Martin). Zodpovední za prípravu bloku sú dr. Vachulová a prim. Letavay.
- (8) Výbor odsúhlasil, aby sa na kongrese venoval dostatočný priestor kardiologickej preventívnej a terapeutickému téme - novým ESC odporúčaniam o dyslipidemiách (2019). Navrhnutí prednášatelia: doc. Lietava, prim. Letavay, doc. Filipová, dr. Fábryová. Zodp. za prípravu bloku je prim. Letavay.
- (9) Prijaté originálne abstrakty budú prezentované všetky ústne a súčasne aj posterovo. Autori mladší ako 40 rokov, ktorí budú vopred súhlasiť, sa zúčastnia súťaže o najlepšiu originálnu prácu, ktorá bude hodnotne odborne odmenená (napr. účasť na ESH letnej škole hypertenzie).
- (10) Doc. Farský navrhuje prijať obe prednášky prof. Nilssona. Jeho prednášku o diabete navrhuje dať do bloku „Prevenencia diabetu a kardiovaskulárnych ochorení“, s dostatočným priestorom na diskusiu („agora“). V bloku by prednášal ešte doc. Farský („Effectivity of life-style changes in CV diseases“) a predstaviteľ diabetológov – návrh: dr. Fábryová. Definitívne sa rozhodne až po tom, ako sa vyjadrí prof. Nilsson. Prezidentka SHS zároveň navrhuje, aby v prípade účasti prof. Nilssona v tomto bloku prednášky aj diskusia odzneli v angličtine. Zodpovední: doc. Farský, doc. Filipová.
- (11) Do programu budú zaradené satelitné sympóziá farmaceutických spoločností.
- (12) Valné zhromaždenie členov SHS bude so štandardným záväzným programom podľa stanov SLS.
- (13) Sekcie v anglickom jazyku budú mať simultánny preklad do slovenčiny.

- Doc. Filipová upozornila, že návrhov do programu je veľa, predstavujú veľký časový priestor. Nemožno s istotou zabezpečiť pri jednoplénarom zasadnutí zrealizovať všetko, čo sa na výbore navrhlo. Rozhodne kvalita a dochvilnosť prípravy blokov, dostupnosť navrhovaných prednášateľov a definitívne o zložení programu rozhodne programový výbor v januári 2020.
- Predsedníctvo SHS vyzýva všetkých členov výboru, aby každý z nich pripravil a prihlásil minimálne 1 originálny abstrakt, resp. kazuistiku. Zároveň členovia výboru. Pracujúci v nemocničných zariadeniach, by mali aktivizovať kolegov, najmä mladých lekárov, aby sa aktívne zúčastnili kongresu (kazuistiky sú veľmi vhodnou prezentáciou klinickej práce).
- Programový výbor bude zvolaný na konci januára, t.j. po 24. 1. 2020, kedy je posledný termín na prihlasovanie satelitných sympózií.

Ad 3)

Prezidentka pripomína možnosť zúčastniť sa na spoločnom ESH/ISH Kongrese v Glasgowe (Veľká Británia) v júni 2020 a vyzýva k aktívnej účasti. Autori, ktorých abstrakty budú prijaté a odprezentované (prednáška alebo poster) budú finančne podporení Slovenskou hypertenziologickou spoločnosťou.

Ad 4)

Prezidentka SHS informovala o tom, že na najbližšom výbore SKS v decembri 2019 sa budú prejednávať personálne (redakčná rada), programové a obsahové zmeny v časopise Cardiology Letters, ktorý je súčasne aj časopisom našej spoločnosti.

- Prezident SKS dr. Hlivák poslal našej spoločnosti list so žiadosťou, aby sme aj v roku 2019 a 2020 prispeli štandardne financovaním predplatného pre členov SHS, ktorí nie sú členmi SKS a navyše požiadal o ďalšiu finančnú podporu na chod spoločného časopisu. Ročný príspevok za členov SHS, bez členstva v SKS, sa pohybuje podľa počtu členov medzi 2000-2500 EUR (vyplatenie zrealizujeme v decembri 2019 za roky 2019

a 2020). Aktuálne máme 140 členov SHS, ktorí súčasne nie sú členmi SKS. Ako finančnú pomoc na vydávanie časopisu od SHS výbor odsúhlasil 4000,00 EUR (štyritisíc bez DPH), ktoré sa vyplatia v 1.štvrtroku 2020.

- Výbor v súvislosti s plánovanými zmenami v redakčnej rade jednomyseľne odhlasoval nasledujúce nominácie: doc. Filipová (ďalej ako Associate Editor), do redakčnej rady navrhuje: prof. Gašpara a dr. Vachulová.
- Výbor prejednal publikačnú aktivitu do CL v roku 2020. Schválil minimálne 6 originálnych/prehľadových publikácií od členov SHS na rok 2020. Prezidentka vyzýva na predloženie článkov vrátane kazuistik. Dve práce budú predložené do redakcie v 1. aj 2. polroku (dr. Vachulová, doc. Filipová). Ďalej sa navrhuje, aby 2-3 autori ocenených originálnych prác na budúcom kongrese SHS v marci 2020 ich pripravili na publikovanie do CL. Doc. Lietava na výbore priamo predložil text jednej práce na publikovanie: „Homocysteínový konsenzus II“. Doc. Filipová ho vyzvala, aby text upravil podľa redakčných pravidiel pre CL a urýchlene odoslal do redakcie. Doc. Lietava oznámil, že má pripravenú okrem toho ďalšiu publikáciu (Postavenie nutraceutík v liečbe hypertenzie), ktorú pripraví pre CL.

Ad 5)

- Pre ESH letnú školu hypertenzie 2020 – je otvorená kandidátka pre účastníkov do 35 rokov. Dr. Beňová predkladá predbežný návrh na účasť pre Dr. Radku Hreškovú (Prešov). Výbor odsúhlasil, že definitívni 2 kandidáti budú navrhnutí z najúspešnejších mladých prednášajúcich na SHS kongrese v marci 2020. Podujatie ESH sa v roku 2020 bude konať v Srbsku.
- V tomto roku 2019 sa ESH letnej školy hypertenzie (Atény, Grécko) úspešne aktívne zúčastnila dr. Komorníková (I.Interná klinika LFUK, UNB, Bratislava). Do redakcie CL odoslala plnohodnotnú publikovateľnú správu.

Ad 6)

Členovia výboru SHS podrobne rozdiskutovali problematiku implementácie – na jednej strane 2018 ESH/ESC Odporúčaní pre manažment artériovej hypertenzie (ktoré boli v januári 2019 v SR vydané v slovenčine ako Vreckové vydanie aj s Komentárom v časopise CL a rozsiahlo edukačne implementované a prediskutované na odborných podujatiach viacerých odborných spoločností, vrátane SSVPL) – a na druhej strane súčasne existujúcu prípravu odborného textu MZ SR o artériovej hypertenzii (Odd. štandardných preventívnych, diagnostických a terapeutických postupov, prof. Jozef Šuvada). Prezidentka SHS sa zúčastnila jedného zasadnutia k tvorbe uvedeného textu v júli 2017, odvtedy SHS nebola prizývaná k aktívnej spolupráci. Informácie o priebehu tvorby daného materiálu podala dr. Vachulová, ktorá sa práce zúčastňuje z poverenia hlavného odborníka MZ SR pre kardiológiu prof. Hatalu. Zodpovedala viacero otázok členov výboru. Zásadné formulácie v pripravovanom materiáli sú citovaním zo slovenského prekladu textu ESH/ESC odporúčaní z roku 2018 (v slovenčine vydané v januári 2019). Použitie všetkých textov, obrazovej a tabuľkovej dokumentácie je pritom viazané na autorské práva ESC a ESH. Môžu byť používané len na osobné a edukačné účely. T.č. obsah uvedeného materiálu MZ SR nevieme zodpovedne a presnejšie posúdiť, nakoľko okrem dr. Vachulovej žiadny člen výboru SHS nemal prístup k pripravovanému textu. Doc. Filipová upozornila na to, že pôvodná koncepcia (z roku 2017) bola taká, že sa bude jednať o odborné usmernenie pre potreby všeobecných lekárov pre dospelých a špecialisti sa budú odbornou pomocou podieľať na jeho tvorbe. V ďalšom časovom priebehu došlo ale k významnému a zásadnému posunu – pripravovaný materiál sa má stať štandardným diagnostickým a liečebným postupom nielen pre všeobecných lekárov, ale aj pre špecialistov. Tým dochádza k zmene postoja špecialistov – ako sa to prejavilo významne aj v diskusii členov výboru SHS. Členovia výboru všetci vyjadrili svoje názory v dlhej diskusii, pričom zhoda panovala v tom, že SHS ako jedna z dotknutých odborných spoločností má byť prizvaná k tvorbe definitívnej verzie a k oponentúre takého zásadného materiálu, ak sa ním budú v budúcnosti musieť záväzne riadiť aj špecialisti ako svojím štandardným diagnostickým a liečebným postupom. Ak takýto dokument MZ SR bude zverejnený, bude zrejme právne záväzný aj pre špecialistov. Je zjavné, že takto formulovaný záväzný dokument - štandardný dg. a liečebný postup - už nemá iba edukačný charakter. Výbor SHS preto navrhuje informovať prof. Šuvadú s našim nasledujúcim stanoviskom: Výbor SHS dňa 16. 11. 2019 prejednal širokú problematiku, výhody aj úskalia pripravovaného textu na Oddelení ŠPDTP MZ SR pre diagnostiku a liečbu artériovej hypertenzie na takej ústnej úrovni informovanosti, ktorú aktuálne má k dispozícii. Žiada, aby boli predstavitelia SHS prizvaní k dopracovaniu a k oponentúre uvedeného textu, s možnosťou pripomienok, doplnení a opráv. O texte tohto bodu programu výbor hlasoval. Jeho schválenie bolo jednomyseľné (hlasovali všetci prítomní členovia výboru aj dozornej rady SHS).

Ad 7)

- Prim. Sirotiaková v súvislosti s diskusiou o odporúčaníach a odborných usmerneniach o artériovej hypertenzii (v bode 6) pripomenula, že v slovenskej medicínskej legislatíve pretrváva nejednotnosť v klasifikácii artériovej hypertenzie s používaním aj staršej klasifikácie WHO. Dôvodom je platnosť viacerých záväzných materiálov MZ SR, akými sú napr. indikácie pre kúpeľnú liečbu, posudková, dôchodková a revízna činnosť, ktoré boli vydané dávnejšie a stále vyžadujú už pôvodnú klasifikáciu WHO. Tento fakt sťažuje prácu

v mnohých vyššie uvedených oblastiach, nakoľko v klinickej a ambulantnej praxi sa hypertenzia viac ako 10 rokov klasifikuje iným spôsobom.

- Prezidentka SHS poďakovala za prezentáciu bloku SHS na Kongrese SKS v Šamoríne v októbri 2019. Mladí členovia SHS veľmi dobre reprezentovali našu spoločnosť originálnymi prácami.
- Prof. Gašpar a doc. Filipová informovali výbor, že v spolupráci so SSVPL naša spoločnosť zrealizuje edukačný prvý certifikovaný seminár pre všeobecných lekárov „Ambulantné monitorovanie krvného tlaku v praxi všeobecného lekára pre dospelých“ 18.-19. januára 2020 v Trenčíne pre prvých 100 prihlásených všeobecných lekárov. Seminár je vzdelávací pomoc všeobecným lekárom, ktorí dostali možnosť využívať AMTK vo svojich ambulanciách na lepšiu diagnostiku a manažment artériovej hypertenzie, s preplácaním zdravotnými poisťovňami.
- Doc. Filipová vybavila e-mailovú požiadavku zo Sekretariátu ESH a potvrdila aktuálne kontakty na Slovenskú hypertenziologickú spoločnosť pre potreby web stránky ESH (zrealizované v októbri 2019).
- Najbližšie zasadnutie výboru bude večer pred začiatkom 35. Kongresu SHS. Presný termín, miesto a program bude e-mailom oznámený členom výboru SHS a DR SHS minimálne 4 týždne vopred.

Doc. MUDr. Slavomíra Filipová, CSc., FESC.
prezidentka SHS

Prof. MUDr. Ľudovít Gašpar, CSc.
viceprezident SHS

MUDr. Emília Pastrnáková
vedecká sekretárka SHS

V Bratislave, 28. novembra 2019